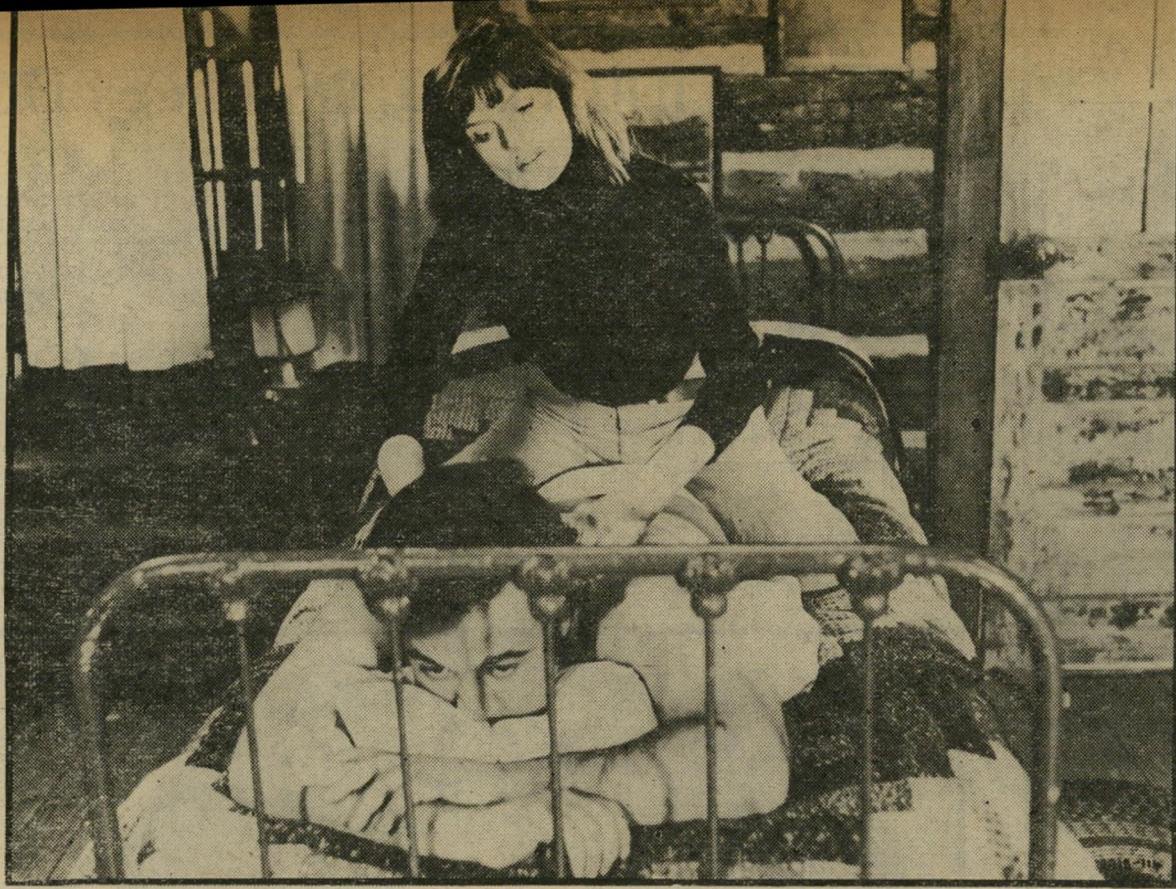


"אין דבר שהבחור הזה אינו מסוגל לעשות, אם לא ישרוף את עצמו בטרם עת." כך התבטא פעם הבימאי ג'ון לאנדריס, כאשר נשאל לדעתו על שחקן צעיר ועגלגל בשם ג'ון בלושי. ללאנדריס היתה סיבה טובה מאוד להכיר את בלושי, כי הרי בזכות שניים מסרטיו, צעירים, פראיים ושובבים, והאחים בלוז, התגלה בלושי כאחד הכוכבים המבטיחים ביותר של עיר-הסרטים, טיפוס יוצא-דופן, שרבים ניבאו לו גדולות. אבל, כאזהרת לאנדריס, הסתבר שאכן היתה סכנה כי ישרוף את עצמו בטרם עת, וכאשר נמצא, ללא רוח חיים, במלון-פאר בלוס-אנג'לס, אחרי שנטל מנה מופרות של סמים, התוסף שמו לרשימה הארוכה של כוכבים אשר לא הצליחו לעמוד במעמסת תהילתם.

בלושי היה אחד מאותם שחקנים שהתמזל מזלם, והם נראו מצחיקים תמיד, לא חשוב מה עשו, די היה שיופיע על בימה, מול מצלמה, או ישמיע את קולו, והכל פרצו בצחוק, דמותו המוצקה והעגלגלה, שפתיו העבות, עיניו המתרוצצות בחוסר-מנוחה, והמרץ הבלתי-נדלה שקרן ממנו, הפכו אותו למעין מנוע שדחף קדימה כל סצינה שבה הופיע וכל מערכון שבו השתתף. מי שראה אותו כטייס אחוז הטירוף ב-1941 או כסטודנט המתפרע השש אלי קרב, בכל רגע שאינו עסוק בבליעת כמויות מפחידות של מזון וליגמת קנקני בירה ללא-ספור בצעירים, פראיים ושובבים, או כאסירי-נמלט שהוא גם זמר בלוז וגם רקדן שמי-סוגל להתהפך באוויר כלוליין באחים בלוז, לא ישכח אותו במהרה.

פורקן מלא. מי שירצה לרענן את זכרונותיו, יזכה בקרוב לשתי הזדמנויות נוספות. עוד החודש יעלה על בדי הקולנוע סרטו הלפני-אחרון, קן לנשרים ולאוחבים, שבו מגלם בלושי את ארני, עיתונאי שנשלח עליידי עורך עיתונו לחיך הטבע, כדי שלא יפגע מזעם המושחתים שחשף בכתבותיו, ושם, על פיסת הר קרח, הוא מתאהב בחוקרת הנשרים נל (בלייר בראון). בלושי נותן פורקן מלא לעצמו בדמות הכתב, שהדיו זורם בעורקיו, ערפתי העיר הוא אוויר צלול לריאותיו, ושערוריות הכרך, הן המזון הרוחני החביב עליו, כמובן שאוויר ההרים הצלול חונק את



בלייר בראון בתפקיד נל וג'ון בלושי בתפקיד ארני ב"קן לנשרים ולאוחבים" עיטוי בחיק הטבע

סידרה של מופעים שנשאו את השם נשיונל לחפון (בעברית אפשר אולי לתרגם זאת כ"בדיחה לאומית"), שם שבסופו של דבר הביא אותו גם ללהיט הקולנועי הראשון שלו (השם המקורי של צעירי, פראיים

שלה, עסק בהיאבקות, בבייסבול ובאתלי-טיקה קלה. תוך כדי כך הופיע גם בכל הצגות בית-הספר וניגן בלהקת רוקנ'רול. (כישרונותיו המוסיקליים התבטאו מאוחר יותר, בתוכנית-טלוויזיה, ואף בתקליטים.) אין פלא שבתנאים כאלה נבחר לתלמיד הפופולארי ביותר של המחזור שלו.

גרוננו, והטבע הוא בעיניו מקום פראי ומלא סכנות, שליידו אפילו פרברי בירת פשע הם ג'יילדיים.

מאוחר יותר יוצג סרטו האחרון, שכנים, שבו הוא מופיע לצד שותפו הוותיק דן אייקרויד (האח השני באחים בלוז).

בלושי, שנולד לפני 33 שנים בשיקגו, נחשב כבר בילדותו למי שאי-אפשר להש-לטט עליו. ילד פורקיעול ובעל מרץ, שהתיש את שני הוריו, מהגרים מאלבניה שהתיישבו בפרברי העיר הגדולה. בגיל צעיר כדי למתן קצת הסערה הזאת, הת-חילו לדחוף אותו לפעילות ספורטיבית תיאטרלית, בעת ובעונה אחת. הוא הצליח למצוא זמן לכל ולהצטיין בכל. היה כוכב קבוצת הכדורגל של בית-ספרו והקפטן

דקקה מפורסמת. עם סיום לימודיו החל להופיע בתיאטרון רפרטוארי רגיל, אבל אחרי 1968 והמתומות הפוליטיות בשיקגו, העדיף, יחד עם כמה חברים, לפתוח תיאטרון-מיסעדה, שבו הבעלים עצמם הופיעו באילתורים.

את כישרונותיו הסאטיריים השחין בלושי במיסגרת להקה מפורסמת בשם העיר השניה, ואחר כך עשה קאריירה ב-

מירה רקנאטי: "בשביל כמה רגעים של חסד!"

ליח לקשור את הקשר האמיתי, הקשר ללב הקהל שלי, היכולת להעביר חוויה אסתי-טיתיוואלית מראשי לראש הצופה.

"סרט זה מין גוף

חי, נשמה חיה"

בביקורת הקטלנית שלי כלפי עצמי, הגעתי לניתוק מוחלט מהיצירה. דברים החלו לקרות בזה אחר זה. ראיתי כיצד מתקבל הסרט שלי לפסטיבל קאן, והנה קהל זר לי לחלוטין פונה אלי בשאלות ומביע דעות שלא חזיתי מראש. ואו, את שומעת תגובות ואת רואה שהנה הצלחת ליצור קשר עם אנשים, ואת אומרת לעצמך — תודה לאל שלא עשיתי שופט מעצמי. הנה, בשביל המיפגש הזה עם הקהל, בשביל כמה רגעים של חסד, כדאי לבוא ליום צילומים חדש!"

אחרי קאן בא פסטיבל שיקאגו, ושוב, אנשים שלא היכרתי פנו אלי והגיבו. רצו לברר, רצו לשוחח. והפרמירה בירושלים, בסינמטק — אמנם שם לא היתה לי שיחה עם הקהל, אבל היו טלפונים של אנשים שרצו להמשיך ולדבר אתי על הסרט. הנה, עוד רגע של חסד. וזה הרגע שבו את מגלה שלסרט יש חיים משל עצמו. שסרט זה מין גוף חי, נשמה חיה כשל בראדם המשפיעה עליך ויוצרת תגובות שלא צפית מראש. וכשבאה אליך אשה ומחבקת אותך ואומרת: תודה רבה לך — טוֹחֵסוֹף הבנתי את אמא שלי — את מבניה שמשעה עבר אליה, ואם יהיו כמה צופים כאלה, שיישאו איתם ולו רק כמה רגעים מאותם שרציתי להעביר אליהם, אז דינינו!"

מאוחר כל-כך, אבל יהיה זה מרתק לראות מה יראה בו הקהל שבבית, בעיקר נכון הדבר לגבי הבימאית, הסבורה שהיא לומדת על יצירתה יותר ככל שהיא מתרחקת ממנה.

בדומה לגיבורות הסרט, האם ובתה, שמערכת יחסי אהבה ושינאה מתפתחת ביניהן, גם מירה, שנה אחרי שילדה את סירטה הראשון, מרגישה כך לגבי יצירתה: "עברנו תהליך מזור ביחד, סרטי ואני, בכל מהלך הצילומים הייתי רוויית סבל, מרגע שהתחלתי לצלם ועד לחיתוך האחרון, לא ידעתי רגע אחד של נחת. רגעי אושר שהיו לי על הסרט היו ספורים ממש. לא שלא ידעתי מה אני רוצה, להיפך. ידעתי היטב מה אני רוצה. אבל שלא כמו באמנות פלאסטית, שם אני שולטת בחומר לבדי, והוא כלי-כולו שלי, הפעם, כשהתבוננתי בתוצאות הסרט, יכולתי להרגיש בבירור לא מה שהישגתי כי אם מה שפיספסתי. היתה לי גישה כל כך הרסנית לעצמי, שהצלם, דויד גורפינקל, אמר לי פעם: מירה, את שייכת לסוג האנשים שאסור להם לראות, "ראשם" (כלל צילומי היום ללא עריכה).

ניתוק מוחלמי. "ואומנם, חוסר שבי-עות-הרצון שלי מעצמי הגיע לכך, שקיי וייתי בסתר לבי שבסופו של דבר אגנוז את החומר ולא אראה אותו לאיש, כי בעצם מה את רוצה שכאשר עושה סרט? את רוצה לקשור קשר עם בני-אדם. עם הקהל שלך. את רוצה שיאהבו אותך ויעודדו אותך ליצור קשר עם הוולת, ואני, שקודם חשתי כי בפסלים הישגתי קשר בלי רגשות, קשר דרממדי שביני ובין החומר בלבד, ופניתי לקולנוע כי לא התפתתי בקשר הזה — חרדתי שלא אצ-

סירטה הראשון של מירה רקנאטי, אלף נשיקות קטנות, שעלה על בד באולם רקנאטי שבמוסיאון תל-אביב, הוא כבר



במאית רקנאטי אסור לראות, "ראשם"

בן שנה, כשמאחוריו היסטוריה של פרמי-רות והופעות בפסטיבלים. אולי מזור שהדיאלוג עם הקהל הישראלי מתחיל



בלושי ודן ב"אחים בלוז" מצחיקים תמיד

ושובבים היה נשיונל לחפון אנימל האוז). מה שהתחיל כתוכנית-בידור על בימה, ונמשך כתוכנית-בידור ברדיו, הוליד סידרה של תקליטים, תערובת של מוסיקה וסא-טירה, ולבסוף הצגה בניו-יורק.

ב-1975 הוא נבחר — יחד עם כמה צעירים שהספיקו בינתיים להתפרסם, כמו דן אייקרויד, צ'ו צ'ייס, ג'יין קרטיין ולינדה ראדנר — לתוכנית טלוויזיה בשם שבת בערב, בשידור חי, מעין ניקוי ראש אמרי-קאי פרוע, משתולל וחצוף עד בלי די שהיה עד מהרה לאחד הלהיטים הגדולים של הטלוויזיה בארצות-הברית. במיסגרת זאת הופיעו בלושי ואייקרויד לראשונה